

IŠ VISO PASAULIO

- Vakar spaudos konferencijoje prez. Trumanas pareiškė, jog ateinantį antro dieną jis pasakys kalbą į tautą per radiją karinės prievolės reikalu. Prezidentas toliau pareiškė, kad į laisvą, kuri jis praėjusią savaitę pasiekė generalissimui Stalinui dėl politinės padėties ryšiam su užs. reik. ministerių konferencijos nutūkimu, dar negavęs atsakymo. Min.pirm.Attlee nepadavęs jokių naujų sprendimų Palestinos klausimu.
- Londone min.pirm.Attlee priėmė parlamento narių grupę su Sir Beveridge priežaky. Parlamento atstovai iškėlė klausimą dėl bado ir ligų pavojaus Europoj, ypač Vokietijoje, ateinančią žiemą. Atstovai prašė sustabdyti pabėgėlių plūdimą ir vokiečių išsiuntimą iš Rytų. Min.pirm.Attlee atsakė, kad Anglijos vyriausybė daranti viską kas galima, kad sustabdyti vokiečių trėmimą.
- Lenkijos teisingumo ministeris Hain spaudos konferencijoje pareiškė, jog esą balsų, kad Lenkija esanti antrojoje okupacijoje. Pareiškiamas nuomonė, kad Lenkija būsimoji 17-ji tarybinė respublika. Ministeris turįs pareikšti, kad nė vienas lenkų laikinosios tautinės vienybės vyriausybės narys to nemoris. Su rusais, tačiau, Lenkija norinti palaikyti gerus ir draugiškus santykius.
- Iš Nurnbergo pranešama, kad vakar vakare, sudraskęs savo drabužius, sovietų pasikūrė buv.vokiečių Darbo Fronto vadas Dr.Robert Ley. Kalėjimo gydytojai jį bandė dar atgaivinti, tačiau nepavyko.
- Londone ir Liverpoolyje įvyko dideli darbininkų mitingai. Streikai vykę ir toliau.
- Ateinančią savaitę į D.Britaniją vyksianti Portugalų delegacija užpildyti lėktuvą.
- Siandien Paryžiuje prasidės pasaulio moterų kongresas. Įvairių kraštų delegatės atstovausiančios 100mil.moterų. Kongresas truks iki gruodžio 1.
- Anglijos užs.reik.min.Bevin kalbėjo Vengrijos klausimais. Jis pareiškė, kad rinkimų pravedimas vienu sąrašu galia sukelti krašte neramumų. D.Britanija tokius rinkimus nepripažinti demokratiskais.
- Iš Maskvos pranešama, kad vokiečių komitetas "Freies Deutschland" paleistas. Jo nariai, kaip buvę kariai, tebėra nelaisvėje. Tuo vardu leidžiamas vokiečių belaisviams laikraštis tebesina.
- Iš Italijoje esančių lenkų karių 30.000 esą pasiryžę grįžti namo. 87.000 ir toliau liksia Italijoje.
- Varšuvoje prasidėjo pasitarimai lenkų-suomių prekybinei sutarčiai sudaryti.
- Amerikiečių korespondentas Lenkijoje rašo, jog amerikiečiai ir lenkai turi daug bendro. Jie vieni ir kiti kovoja už laisvę. Kosciuškos esmės Jungtys abu kraštus. Lenkija esąs kraštus labiausiai nukentėjęs.
- Viename Japonijos ginklų sandėlyje amerikiečiams norint nuskandinti ginklus įvyko milžiniškas sproginimas. Vokiečių belaisviams; vadovaujamiems amerikiečių, kramtant sprogstamąją medžiagą viename ginklų sandėlyje Prancūzijoje taip pat įvyko didelis sproginimas. 20 vokiečių ir 7 amerikiečiai užmušti.
- Bakarešte įsteigta rusų-rumų bendrovė alyvos šaltiniams tirti ir jai sumaudoti.
- Venecijoje ramu. Laikinoji vyriausybė paskelbė pravesianti laisvus rinkimus.
- Min.pirm.Attlee pareiškė, kad artimiausiu laiku britų vyriausybė pasakys atomo energijos klausimais.
- Vakar Maskvos radijas vėl puolė Meksikos katalikus. Procesijoje esą buvę nešamos ispanų monarchistinės vėliavos. Toje pat procesijoje esą buvę pasakyta fešistinių kalbų.
- Min.pirm.Fierlinger perrinktas Čekijos socialdemokratų pirmininku.

- Javoje britų daliniai slenka į selos gilumą. Užimami miestai ir miesteliai. Teroro veiksmai mažėja. Indų nacionalistų vadas sutikęs derėtis su olandais.
- Indonezijoje ir Indokinijoje steigiamos vietinės provizorinės vyriausybės. Olandija ir Prancūzija turėsiančios rasti būdą su tomis vyriausybėmis bendradarbiauti. P. Britanija ir Prancūzija paskelbė bendrą komunikatą dėl įvykių Saigone. Abu kraštai veikia vieningai.
- Suomijoje įvyko komunistų partijos suvažiavimas. Komunistai kviečia visus bendradarbiauti fašizmo sunaikinimui.
- Prie Krokuvos rasta duje masiniai kapai, kuriuose esą palaidota po 130.000 vokiečių išduotų žmonių.
- Bremenas nuo lapkričio 1 d. pereina britų valdžion. Bremeno uostu amerikiečiai naudosis ir toliau.
- Prie Salzburgo amerikiečių kariai rado radiumo, kuris sudaro 2/3 pasaulinio radiumo kiekio. Radinys perduotas Vienos universitetui. Taip pat prie Salzburgo rasta daugybė meno turtų, kuriuos vokiečiai buvo išvogę iš užimtųjų kraštų. Rasta 6400 paveikslų, tūkstančiai grafikų, akvarelų ir pan. Taip pat daug dešinių vertingų knygų. 300 sunkvežimių šio turto jau pergabenta į Muncheną. Čia jis inventarizuojamas ir bus grąžintas savininkams.
- Lapkričio 1 d. Anglijoje įvyksta savivaldybių rinkimai. "Daily Sketch" pasisako prieš darbiečių norą apriboti vietinių organų kompetenciją.
- Šiandien britų Žem. Ramuose įvyks debatai dėl Europos ekonominių problemų. Į klausimus atsakys užs. reik. min. Bevin.
- Čekų prekybos min. Ribka pareiškė, kad modus vivendi tarp čekų ir čekijoje esančių vokiečių nėra galimas.
- Vakare Londono radijas serijoje "Kas iš tikrųjų įvyko" papasakojo apie Hesso afarą. 1942 m. gegužės 10 d. vakare Hessas nusileidęs netoli Glasgowo. Jis buvęs vokiečių aviacijos kapitono uniformoje ir pradžioje pėsčiodamas kapitonu Horn. Vėliau jis prisipažino esąs Rudolf Hessas ir noris pasimatyti su Hamelten hercogu. Jis atvykęs su tokiais pasiūlymais: Hitleris sutinkas sudaryti taikos sutartį, jei busią Vokietijai paliktos laisvos rankos Europoje. D. Britanija galinti pasilikti savo imperijos ribose. Rusija turinti būti ištumta į Aziją. D. Britanija turinti evakuoti Iraką. Taiką Hitleris sutiksias pasirašyti su tokia vyriausybe, kurioj nebūsią Churchillio. Hitleris esą žinojęs apie Hesso misiją.
- Šiandien per Vilniaus radiją kalbės Lietuvos Aukšč. Tarybos pirmininkas Justas Paleckis. Be to, šiandien bus skaitoma paskaita "Ką atsieikė Tarybų Sąjunga per 28 metus". Politinėj visuomeninėj laidoj bus skaitomas straipsnis "Atgimstanti Europa". Vakare dienos literatūrinėje valandėlėje buvo skaitoma Churgino kūryba. Skaitė Ona Knapkytė ir Stepas Jukna. Poetas kalba apie tėvynę, kuri esanti nuo Baltijos iki Amūro, nuo jūros iki jūros. Jis nebijąs nei Dievo, nei šėtono, nei angelo, nei žmogaus, jam šviečia tik žvaigždė raudona. Žinių metu skeitytas pasikėlimas su socialistu Lukštorsapiu, kuris pareiškė džiaugsmą, kad jis vėl galės grįžti į savo krašto teatrą. Spalio 22 d. jis davęs pirmąjį koncertą Kaune. Deber davęs du koncertus Vilniuje. Programoje esą Sasnausko, Simkaus, Kačadnosko ir pasaulinių kompozitorių kūriniai. Po to jis vyksias į Klaipėdą, Marijampolę ir kitus miestus. Pasiruošti Aukšč. Tarybos rinkimams Vilniuje įsteigta 120 agitatorių kolektyvų su apie 1200 agitatorių. Ši mėnesį baigiamas Vilniuje muilo cecho atstatymas. Visame krašte vyksta komunalinio ūkio atstatymo darbai. Mažeikių apskritis atstatymo planą įvykdė 175%. Marijampolės apskrityje gerai susiorganizavę statybininkai. Spalio revoliucijos 28 metų proga traukinio mašinistas Zemenčenko pasiekęs traukiniu važiavimo rekordą 27 km per valandą. Jis tikisi pasiekti 40 km ir tuo būdu sutaupyti 10 t kuro. Taip pat pasižymėję mašinistai Kovalskis, Belecovas ir kt. Prie Mokslo Akademijos įsteigtieji institutai yra: chemijos, geologijos, biologijos, istorijos ir visuomenės mokslų. Steigiama ir psichologijos laboratorija.

VIETOS ŽINIOS

- Kadangi jau pasiškėjo, jog mums teks žiemoti Kemptone, o taip pat yra galima, kad ir ilgiau čia teks pasilikti, todėl UNRRA pradėjo rūpintis išvežtiesiems darbu. Pradedama ieškoti vietų, kurias mūsų žmonės galėtų užimti. Pradžiai reikalinga 10 žmonių į popiaro fabriką. Kaip darbo sąlyga nurodoma, jog be čia gaunamojo maisto dar būsia daugiamos vokiškos maisto kortelės. Komiteto pirmininkas prašo atkreipti skaitytojų dėmesį, kad šios UNRRA pastangos yra daromos tik mūsų naudai, nes toliau nedarbas didėsiausi ir mūsų aprūpinimas taip pat sunkėsia. Šis raginimas tai nėra vertimas dirbti, tai tėra vien noras mums pagalbėti ateities įvykių akivaizdoje. Ateityje be darbo esantiems sąlygos gali žymiai pasunkėti ir net turėti blogų pasekmių.
- UNRRA'į išteiktas mūsų pareigūnų sąrašas papildomam maistui gauti.
- Šiandien 15 val. Komitetas ir ūkio taryba vėl svarstys mūsų ekonominius reikalus.
- Šiandien L.Un-te prof. Kolupailės paskaita apie Angliją. Paskaita įvardinta "Gėlių ir tradicijų salos". Vakar dail. Janulevičius savo paskaitą apie tapybos vystymąsi, kurioje išdėstė tapyboj pasireiškusias sroves ir stilius, pailiustravo savo ir reprodukciniiais paveikslais. Dailininkas baigdamas pareiškė, jog artimiausioje ateityje Kemptone būsianti surengta dailės paroda.
- Komiteto vicepirm.inž. Pabediūskas ir Spaudos ir Literatūros skyriaus vedėjas Cezaris Surdokas lankėsi pas Kpt. Le-Grand pasitarti įvairiais mūsų spaudos ir kultūrinio veikimo klausimais. Mūsų kolonijoje norima taip pat leisti iliustruotą laikraštį-žurnalą. UNRRA savo sutikimą davė ir su rekomendacija pareiškimą persiuntė karinei vyriausybei. Paduotas pareiškimas ir informaciniam leidiniui svetimomis kalbomis apie Lietuvą. Leidinį redaguoja J. Mikeliūnas.
- Kaip teko patirti J. Sodaičio nužudymo byloje kvota vedama bendrai amerikiečių kar. valdžios karininko, mūsų policijos pareigūnų ir vokiečių policijos atstovų.
- Naujai leidžiamą "Lietuvių Žinių" išėjo 5 numeris. Biuletenyje pranešama, jog "Naujienu" žiniomis esą gautas Kolumbijos sutikimas išleisti 5000 Vokietijoje dabar esančių lietuvių. Esą daroma žygių išleisti lietuvius ir į kitas Pietų Amerikos valstybes. "Draugo" 214 numeris skelbia, jog lapkričio gale šaukiamas visų amerikiečių lietuvių kongresas Čikagoje. Kongrese dalyvausiančios visos demokratinės lietuvių grupės, išskiriant komunistus, kurie nutarę sušaukti savo atskirą kongresą. "Amerikos" 38 Nr. rašoma, kad per NBC radiją ir jo skyrius, iš viso apie 200 stočių, buvo transliuojama programa, kurioje režisierius Cecil de Mille ir Kongreso narys Alvin O'Konski reikalavę pavergtoms tautoms, tarp jų ir Lietuvai, laisvės. Sv. Tėvas Pijus XII pasiuntęs 200.000 frankų auką paremti Prancūzijoje esantiems lietuviams. Rugsejo gale iš New Yorko išplaukę laivais išveždamos apie 110.000 svarų drabužių lietuviams, esantiems Vakarų Vokietijoje. Tame pat biuletenyje pranešama, jog Amerikos lietuvių dienraštis "Laisvė" pranešęs apie tarybinės Lietuvos vyriausybės pasikeitimą: Mečys Gedvila tebėra geležinis Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas. Vietoj A. Guzevičiaus į Vidaus reikalų Komisarus iškilęs kažkoks J. Bartaškūnas. Kiti nariai esą šie: J. Laurinaitis, - žemės ūkio, V. Augustinaitis - prekybos, K. Domaševičius - teisingumo, K. Andriajaitis - maisto pramonės, P. Ratomskis - užs. reikalų, valstybinio plano komisijos pirmininku ir toliau pasilikęs Vaišnora.
- Praėjusio sekmadienį įvykusiame miestelėnų susirinkime tarp kitko buvo iškeltas pageidavimas, kad komitetas ir ūkio taryba pasirūpintų prieš sekmadienį skaitomų aktualių minčių prijungti pasiūkinimus ir mūsų viešaus gyvenimą, ypač maitinimą ir aprūpinimą liečiančiais klausimais. Tokie klausimai turėtų būti išteikiami iš anksto raštu.